

”go green & keep on screen – tänk smart – bli jordklok”

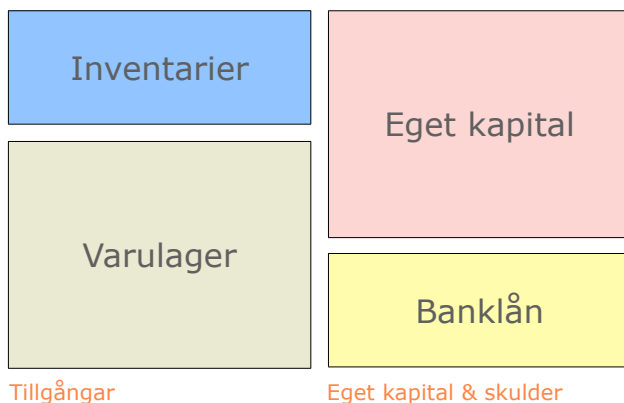
För att spara på vår miljö har vi valt att hålla våra facit on screen.

Klicka på länkarna här nedan för att ta dig till rätt övningsuppgift.

Övningsuppgift	1	Tillgångar & skulder.
Övningsuppgift	2	Omsättningstillgångar.
Övningsuppgift	3	Tillgångar.
Övningsuppgift	4	EK & skulder.
Övningsuppgift	5	Startbudget.
Övningsuppgift	6	Rörelsekapitalbehov.
Övningsuppgift	7	Kundfordringar.
Övningsuppgift	8	Varulager.
Övningsuppgift	9	Rörelsekapital i handelsbolag.
Övningsuppgift	10	Rörelsekapital i handelsbolag.
Övningsuppgift	11	Kapitalkostnad.
Övningsuppgift	12	Kapitalbehov & finansiering.
Övningsuppgift	13	Varulager & räntekostnad.
Övningsuppgift	14	Rörelsekapital i handelsbolag.
Övningsuppgift	15	Kapitalbehov & finansiering.
Övningsuppgift	16	Kredittid.
Övningsuppgift	17	Förändring av kredittid.
Övningsuppgift	18	Ränte- & kapitalkostnader.
Övningsuppgift	19	Checkkredit.
Övningsuppgift	20	Rätt eller fel.

Uppgift 1

[upp]

A.
Företagets inventarier och varulager visar hur företagets kapital används.
Vad kallas företagets inventarier och varulager med ett gemensamt namn?

svar
Tillgångar.

B.
Företagets tillgångar visar hur dess kapital används.
Vad visar skulderna?

svar
Skulderna visar på vilket sätt kapitalet anskaffats [finansierats].

C.
Ett företags finansiering delas in i två huvudområden.
Vilka då?

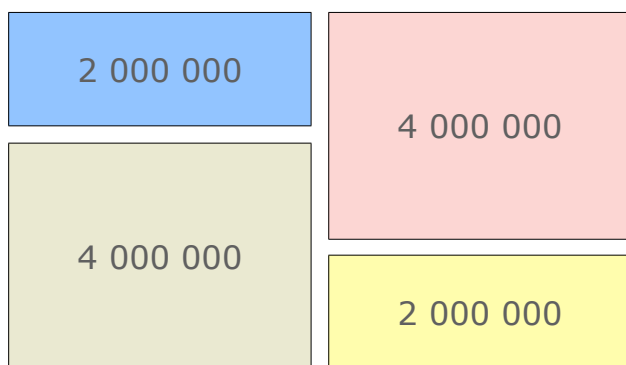
svar
Eget kapital och skulder eller eget kapital och främmande kapital.

D.
Vad för slags kapital tillhör företagets skulder?

svar
Främmande kapital.

Uppgift 1 forts ..

[upp]

Tillgångar

Eget kapital & skulder

E.

Ovan balansbudget innehåller anläggningstillgångar för 2 000 000 kr.
Ge exempel på några vanliga materiella anläggningstillgångar.

svar

Materiella anläggningstillgångar är fysiska saker som t ex maskiner, inventarier, byggnader och mark.

F.

Hur stort är företagets totala kapital i bilden ovan?

svar

TK
= AT + OT.
= 2 000 000 kr + 4 000 000 kr.
= **6 000 000 kr.**

G.

Hur stor är företagets balansomslutning i bilden ovan?

svar

Balansomslutning = totala tillgångar = totala skulder.
6 000 000 kr; samma som i uppgift F.

H.

Hur stora blir företagets omsättningstillgångar, i bilden ovan, om det totala kapitalet ökar till 7 500 000 kr, allt annat lika?

svar

5 500 000 kr.

7 500 000 kr - 2 000 000 kr

Uppgift 2

[upp]

A.

Vilka två sorters tillgångar består företagets totala tillgångar av?

svar

Anläggningstillgångar [AT] och omsättningstillgångar [OT].

B.

Vad är syftet med omsättningstillgångar, OT?

svar

OT är tillgångar som snabbt och enkelt kan omvandlas till kontanter.

Omsättningstillgångar ska inte innehas under en längre tid. Syftet är att de ska omsättas, helst under innevarande verksamhetsår.

D.

Vilka tillgångar ingår i företagets rörelsekapital?

svar

Omsättningstillgångar.

C.

Ge exempel på några vanliga omsättningstillgångar.

svar

Kassa, bank, Plusgiro, råvarulager, produkter i arbete [PIA], råvarulager och kundfordringar.

E.

Hur definieras företagets rörelsekapital?

svar

Rörelsekapital
= företagets samtliga omsättningstillgångar – kortfristiga skulder.
= OT – KFS.

Uppgift 3

[upp]

A.

Hur stort är företagets totala kapital?

svar

300 000 kr.

$T=EK+S$

AT 100 000	EK 200 000
OT 200 000	S 100 000
Tillgångar	EK & skulder

B.

Hur stort är företagets totala kapital?

svar

150 000 kr.

$T=EK+S$

AT 50 000	EK 100 000
OT 100 000	S 50 000
Tillgångar	EK & skulder

C.

Hur stort kapital har företaget behov av i sin företagsstart?

svar

1 200 000 kr.

$T=EK+S$

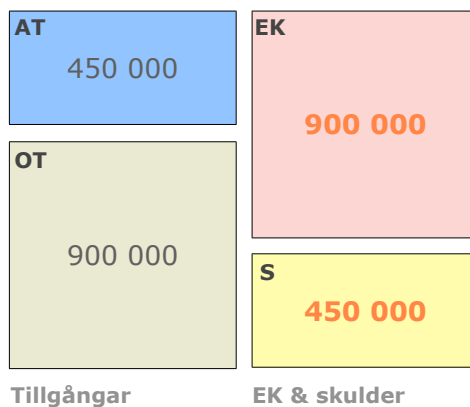
AT 400 000	EK 800 000
OT 800 000	S 400 000
Tillgångar	EK & skulder

Uppgift 4

[upp]

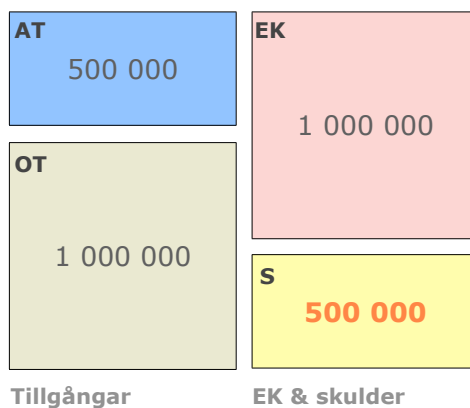
A.
Hur stor är startbudgeten skuldsida?

svar
1 350 000 kr. EK+S=T

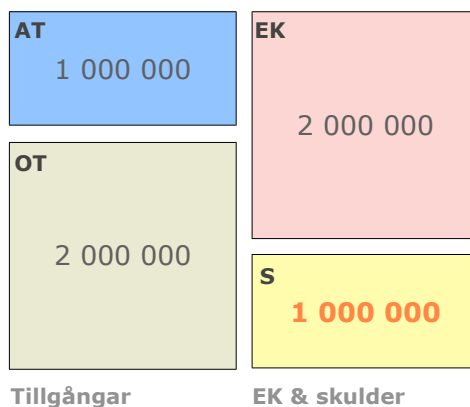
B.
Hur stort är det främmande kapitalet om EK är 1 000 000 kr?

svar
500 000 kr. EK+S=T

C.
Hur stora är företagets banklån?

svar
1 000 000 kr. EK+S=T

Uppgift 5

[upp]

A.

Blommor & Bin AB har tagit fram en balansbudget.

AT = 300 000 kr.
OT = 600 000 kr.
EK = 300 000 kr.
Skulder = 600 000 kr.

Fyll i de värden som saknas.

svar

AT = 200 000 kr.
OT = 300 000 kr.
Skulder [LFS] = 400 000 kr.

AT 100 000	EK
AT 200 000	300 000
OT 200 000	LFS 400 000
OT 100 000	
OT 300 000	KFS 200 000
Tillgångar	EK & skulder

B.

ZZ Signaler AB är ett nystartat åkeri i södra Sverige. Enligt deras startbudget är deras totala tillgångar 9 000 000 kr.

OT = 5 000 000 kr.
Skulder = 5 000 000 kr.

Fyll i de värden som saknas.

svar

AT = 3 000 000 kr.
OT = 2 500 000 kr.
EK = 4 000 000 kr.
Skulder [KFS] = 2 000 000 kr.

AT 3 000 000	EK 4 000 000
AT 1 000 000	
OT 2 500 000	LFS 3 000 000
OT 2 500 000	KFS 2 000 000
Tillgångar	EK & skulder

Uppgift 6

[upp]

A.

Stuvbiten AB är ett nystartat företag i Norrbotten. Enligt deras startbudget get är det totala kapitalet 9 000 000 kr.

AT = 4 000 000 kr.
Kassa & bank = 2 500 000 kr.
Kundfordringar = ?
Banklån = 3 000 000 kr.

Vad är företagets rörelsekapitalbehov?

svar
Rörelsekapitalbehov

Kassa & bank	+ 2 500 000
Kundfordringar	+ 2 500 000
Leverantörsskulder	- 2 000 000
	= 3 000 000

AT 4 000 000	EK 4 000 000
AT 2 500 000	
OT 2 500 000	LFS 3 000 000
OT 2 500 000	KFS 2 000 000
Tillgångar	EK & skulder

B.

Cassandra på Green Tech AB har tagit fram en startbudget för bolagets första tre månader. Initialt är det totala kapitalet 1 800 000 kr.

AT = 600 000 kr.
Kassa & bank = ?
Kundfordringar = 200 000 kr.
Varulager = 400 000 kr.
Banklån = 600 000 kr.
Skulder = 1 000 000 kr.

Vad är företagets rörelsekapitalbehov?

svar
Rörelsekapitalbehov

Kassa & bank	+ 600 000
Kundfordringar	+ 200 000
Varulager	+ 400 000
Leverantörsskulder	- 400 000
	= 800 000

AT 200 000	EK 800 000
AT 400 000	
OT 600 000	LFS 600 000
OT 200 000	KFS 400 000
OT 400 000	
Tillgångar	EK & skulder

Uppgift 7

[upp]

Varuspecialisten AB i Jönköping som omsätter 6 000 000 kr har en genomsnittlig kundkredittid på 60 dagar. Företagets marginal är 30 %.

A.

Hur stort är kapitalbehovet för företagets kundfordringar?

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig kundkredittid.

= 4 200 000 x 60 ÷ 360.

Oms till inköpspris 6 000 000 kr x 0,70

= **700 000 kr.**

B.

Vad blir kapitalbehovet om marginalen i stället uppgår till 40 %

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig kundkredittid.

= 3 600 000 x 60 ÷ 360.

Oms till inköpspris 6 000 000 kr x 0,60

= **600 000 kr.**

C.

Vad blir kapitalbehovet om betalningsvillkoret i uppgift B ändras till 1,5 mån?

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig kundkredittid.

= 3 600 000 x 45 ÷ 360.

Oms till inköpspris 6 000 000 kr x 0,60

= **450 000 kr.**

D.

Vad blir kapitalbehovet om företagets kundkredittid i uppgift B är 2 veckor.

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig kundkredittid.

= 3 600 000 x 15 ÷ 360.

Oms till inköpspris 6 000 000 kr x 0,60

= **150 000 kr.**

Årets omsättning till inköpspris = företagets varukostnad.

Uppgift 8

[upp]

Lagerfabriken AB som omsätter 2 000 000 kr har en marginal på 35%.
Deras genomsnittliga lagringstid är 75 dagar Året har 360 dagar.

A.

Vad blir budgeterat genomsnittligt kapitalbehov för lagret?

svar

$$\begin{aligned} & \text{Årets omsättning till inköpspris} && \text{företagets varukostnad} \\ & = 2\,000\,000 \text{ kr} \times [1 - 0,35]. \\ & = 1\,300\,000 \text{ kr.} \\ & \\ & = \text{Årets omsättning till inköpspris} \times \text{genomsnittlig kundkredittid.} \\ & = 1\,300\,000 \times [75 \div 360]. && \text{Oms till inköpspris } 2\,000\,000 \text{ kr} \times 0,65 \\ & = \mathbf{270\,833 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

B.

Vad blir kapitalbehovet om marginalen ändras till 45% och lagringstiden ändras till 60 dagar?

svar

$$\begin{aligned} & \text{Årets omsättning till inköpspris} && \text{företagets varukostnad} \\ & = 2\,000\,000 \text{ kr} \times [1 - 0,45]. \\ & = 1\,100\,000 \text{ kr.} \\ & \\ & = \text{Årets omsättning till inköpspris} \times \text{genomsnittlig kundkredittid.} \\ & = 1\,100\,000 \times [60 \div 360]. && \text{Oms till inköpspris } 2\,000\,000 \text{ kr} \times 0,55 \\ & = \mathbf{183\,333 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

C

Vad blir kapitalbehovet om marginalen ändras till 25% och lagringstiden ändras till 1,5 månad?

svar

$$\begin{aligned} & \text{Årets omsättning till inköpspris} && \text{företagets varukostnad} \\ & = 2\,000\,000 \text{ kr} \times [1 - 0,25]. \\ & = 1\,500\,000 \text{ kr.} \\ & \\ & = \text{Årets omsättning till inköpspris} \times \text{genomsnittlig kundkredittid.} \\ & = 1\,500\,000 \times [1,5 \div 12]. && \text{Oms till inköpspris } 2\,000\,000 \text{ kr} \times 0,75 \\ & = \mathbf{187\,500 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

Årets omsättning till inköpspris = företagets varukostnad.

Uppgift 9

[upp]

Sigge och Ella ska starta en grossistverksamhet som säljer kaffe med tillhörande prylar. Kaffepottan HB beräknas omsätta 5 000 000 kr och har en marginal på 40%. Hjälp de törstande entreprenörerna med att beräkna företagets rörelsekapitalbehov. Alla kunder handlar på kredit. Ella bifogar nedan förutsättningar,

- ▶ Fasta kostnader [hyra, avskrivningar & ränta] beräknas till 225 000 kr.
- ▶ Varulagrets genomsnittliga lagringstid är 60 dagar.
- ▶ Företagets kunder betalar i genomsnitt 75 dagar efter leverans.
- ▶ Deras leverantörer lämnar i genomsnitt 1,5 månads kredit.
- ▶ Året har 360 dagar.

A.

Beräkna årets omsättning till inköpspris.

svar

Marginal i kronor.
= 5 000 000 x 0,40.
= 2 000 000 kr.

Omsättning till inköpspris.
= 5 000 000 kr – 2 000 000 kr.
= **3 000 000 kr.**

företagets varukostnad

eller

Omsättning till inköpspris.
= 5 000 000 x [1–0,40].
= **3 000 000 kr.**

B.

Beräkna varulagrets rörelsekapitalbehov?

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig lagringstid.
= 3 000 000 x [60 ÷ 360].
= **500 000 kr.**

C.

Beräkna kundernas rörelsekapitalbehov?

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig kredittid.
= 3 000 000 x [75 ÷ 360].
= **300 000 kr.**

Uppgift 9 forts ..

[upp]

D.

Beräkna leverantörerna rörelsekapitalbehov?

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig kredittid.

= 3 000 000 x [1,5 ÷ 12].

= **375 000 kr.**

E.

Beräkna företagets rörelsekapitalbehov?

Rörelsekapitalbehov

Varulager	+	500 000	från B
Kundkrediter	+	300 000	från C
Rörelsekostnader	+	225 000	
Summa	=	1 025 000	
Leverantörskrediter	-	375 000	från D
Rörelsekapitalbehov	=	650 000	

Uppgift 10

[upp]

Christina ska starta en liten klädesbutik med fokus på naturfärgade material. Butik Kållår budgeterar att omsätta 7 000 000 kr under 20x2 och har en marginal på 30%. Hjälp Christina med att beräkna företagets rörelsekapitalbehov. Alla kunder handlar på kredit. Christina bifogar nedan förutsättningar,

- ▶ Fasta kostnader [hyra, avskrivningar & ränta] beräknas till 179 166 kr.
- ▶ Varulagrets genomsnittliga lagringstid är 2 månader.
- ▶ Företagets kunder betalar i genomsnitt 45 dagar efter leverans.
- ▶ Deras leverantörer lämnar i genomsnitt 1 månads kredit.
- ▶ Året har 360 dagar.

A.

Beräkna årets omsättning till inköpspris.

svar

Marginal i kronor.
= 7 000 000 x 0,30.
= 2 100 000 kr.

Omsättning till inköpspris.
= 7 000 000 kr – 2 100 000 kr.
= **4 900 000 kr.**

företagets varukostnad

eller

Omsättning till inköpspris.
= 7 000 000 x [1–0,30].
= **4 900 000 kr.**

B.

Beräkna varulagrets rörelsekapitalbehov?

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig lagringstid.
= 4 900 000 x [2 ÷ 12].
= **816 667 kr.**

C.

Beräkna kundernas rörelsekapitalbehov?

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig kredittid.
= 4 900 000 x [45 ÷ 360].
= **612 500 kr.**

Uppgift 10 forts ..

[upp]

D.

Beräkna leverantörerna rörelsekapitalbehov?

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig kredittid.

= 4 900 000 x [1 ÷ 12].

= **408 333 kr.**

E.

Beräkna företagets rörelsekapitalbehov?

Rörelsekapitalbehov

Varulager	+	816 667	från A
Kundkrediter	+	612 500	från B
Rörelsekostnader	+	179 166	
Summa	=	1 608 333	
Leverantörskrediter	-	408 333	från C
Rörelsekapitalbehov	=	1 200 000	

F.

Vad blir företagets rörelsekapitalbehov om marginalen i stället är 20%?

Rörelsekapitalbehov

Varulager	+	933 333	5 600 000 kr x [2 ÷ 12]
Kundkrediter	+	700 000	5 600 000 x [45 ÷ 360]
Rörelsekostnader	+	179 166	
Summa	=	1 812 499	
Leverantörskrediter	-	466 667	5 600 000 x [1 ÷ 12]
Rörelsekapitalbehov	=	1 345 833	

Omsättning till inköpspris = företagets varukostnad.

= 7 000 000 x [1 - 0,20].

= 5 600 000 kr.

Uppgift 11

[upp]

Magnus driver grossistverksamheten Fot & Sko AB. Företaget som omsätter 15 000 000 kr har en marginal på 20%. All försäljning sker på kredit. Magnus vill även ha en likviditetsreserv som motsvarar 4% av företagets försäljning. Magnus bifogar nedan förutsättningar,

- ▶ Varulagrets genomsnittliga lagringstid är 40 dagar.
- ▶ Kundernas genomsnittliga kredittid är 20 dagar.
- ▶ Leverantörernas genomsnittliga kredittid är 30 dagar.
- ▶ Kalkylräntan är 15%.
- ▶ Året har 360 dagar.

A.

Beräkna årets omsättning till inköpspris.

svar

$$\begin{aligned} & \text{Marginal i kronor.} \\ & = 15\,000\,000 \times 0,20. \\ & = 3\,000\,000 \text{ kr.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{Omsättning till inköpspris.} \\ & = 15\,000\,000 \text{ kr} - 3\,000\,000 \text{ kr.} \\ & = \mathbf{12\,000\,000 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

företagets varukostnad

eller

$$\begin{aligned} & \text{Omsättning till inköpspris.} \\ & = 15\,000\,000 \text{ kr} \times [1 - 0,20]. \\ & = \mathbf{12\,000\,000 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

B.

Beräkna företagets rörelsekapitalbehov.

svar

$$\begin{aligned} & = \text{Årets omsättning till inköpspris} \times \text{antal kreditdagar} / \text{år.} \\ & = 12\,000\,000 \text{ kr} \times [40 \text{ dgr} + 20 \text{ dgr} - 30 \text{ dgr}] \div 360. \\ & = \mathbf{1\,000\,000 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

C.

Beräkna företagets likviditetsreserv.

svar

$$\begin{aligned} & = \text{Årets omsättning} \times 4\%. \\ & = 12\,000\,000 \text{ kr} \times 0,04. \\ & = \mathbf{480\,000 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

Uppgift 11 forts ..

[upp]

D.

Beräkna företagets kapitalkostnad.

Kapitalkostnad

Rörelsekapitalbehov	+	1 000 000	från B
Likviditetsreserv	+	480 000	från C
Totalt kapitalbehov	=	1 480 000	
Kalkylränta	x	15 %	
Kapitalkostnad	=	222 000	1 480 000 kr x 0,15

Uppgift 12

[upp]

Nicole ska starta en egen vinylbutik med tillhörande skivspelare i det högre segmentet. Hon har tagit fram en startbudget som för verksamhetsårets första kvartal. Företagets balansomslutning är 1 200 000 kr. Hjälp henne fylla i blanka luckor i startbudgeten nedan.

Kapitalbehov [kapitalanvändning]

Investeringar

Butiksinredning	340 000	valfritt värde
Kassaapparat	100 000	valfritt värde
Skylt	60 000	valfritt värde
Summa investeringar	= 500 000	

Rörelsekapital

Likvida medel	100 000	
Varuinköp	600 000	700 000 kr – 100 000 kr
Summa rörelsekapital	= 700 000	1 200 000 kr – 500 000 kr
Summa kapitalbehov	= 1 200 000	Balansomslutning

Finansiering [kapitalanskaffning]

Eget kapital

Aktiekapital	200 000
Summa eget kapital	= 200 000

Främmande kapital

Banklån	700 000	
Leverantörsskulder	300 000	1 000 000 kr – 700 000 kr
Summa främmande kapital	= 1 000 000	1 200 000 kr – 200 000 kr
Summa finansiering	= 1 200 000	Balansomslutning

Uppgift 13

[upp]

A.

Sound & Vision AB säljer högtalare i high end skiktet. Deras genomsnittliga varulager uppgår till 30 högtalare som köpts in för 10 000 kr/st. Antal dagar per år är 360 och kalkylräntan är 8%. Vad blir företagets årliga räntekostnad?

svar

Räntekostnad
= inköpspris x antal högtalare x kalkylränta.
= 10 000 x 30 x 0,08.
= **24 000 kr.**

B.

Vad händer med företagets räntekostnad om det genomsnittliga lagret minskar till 20 högtalare för 200 000 kr?

svar

Räntekostnad
= inköpspris x antal högtalare x kalkylränta.
= 10 000 x 20 x 0,08.
= **16 000 kr - det minskar till 16 000 kr.**

C.

Sound & Vision AB omsätter 15 000 000 kr. Marginalen är 40 %. Genomsnittlig lagringstid är 30 dagar. Vad blir budgeterat genomsnittligt kapitalbehov för lagret?

svar

Varulagrets kapitalbehov
= årsomsättning x [1 - marginal] x tid.
= 15 000 000 x [1 - 0,40] x 30 ÷ 360.
= **750 000 kr/mån.**

D.

Vad blir kapitalbehovet om marginalen är 55 % och lagringstiden 60 dagar?

svar

Varulagrets kapitalbehov
= årsomsättning x [1 - marginal] x tid.
= 15 000 000 x [1 - 0,55] x 60 ÷ 360.
= **1 125 000 kr/mån.**

Uppgift 14

[upp]

Tyge och Mats driver Maskinimport AB som beräknas omsätta 10 000 000 kr. Företaget har en marginal på 22%. Alla kunder handlar på kredit. Mats bifogar nedan förutsättningar,

- Fasta kostnader [hyra, avskrivningar & ränta] beräknas till 170 000 kr.
- Varulagrets genomsnittliga lagringstid är 24 dagar.
- Företagets kunder betalar i genomsnitt 21 dagar efter leverans.
- Deras leverantörer lämnar i genomsnitt 1,5 månads kredit.
- Året har 360 dagar.

A.

Beräkna årets omsättning till inköpspris.

sva

Marginal i kronor.
= 10 000 000 x 0,22.
= 2 200 000 kr.

Omsättning till inköpspris.
= 10 000 000 kr - 2 200 000 kr.
= **7 800 000 kr.**

företagets varukostnad

eller

Omsättning till inköpspris.
= 10 000 000 x [1 - 0,22].
= **7 800 000 kr.**

B.

Beräkna varulagrets rörelsekapitalbehov?

sva

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig lagringstid.
= 7 800 000 x [24 ÷ 360].
= **520 000 kr.**

C.

Beräkna kundernas rörelsekapitalbehov?

sva

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig kredittid.
= 7 800 000 x [21 ÷ 360].
= **455 000 kr.**

Uppgift 14 forts ..

[upp]

D.

Beräkna leverantörerna rörelsekapitalbehov?

svar

= Årets omsättning till inköpspris x genomsnittlig kredittid.

= 7 800 000 x [1,5 ÷ 12].

= **975 000 kr.**

E.

Beräkna företagets rörelsekapitalbehov?

Rörelsekapitalbehov

Varulager	+	520 000	från B
Kundkrediter	+	455 000	från C
Rörelsekostnader	+	170 000	
Summa	=	1 145 000	
Leverantörskrediter	-	975 000	från D
Rörelsekapitalbehov	=	170 000	

Uppgift 15

[upp]

Sofi och Carin ska starta egen verksamhet med design och egen tillverkning av tyger med fokus på naturfärgning. Naturtyger AB behöver investera i AT för motsvarande 3 000 000 kr. Hjälp Sofi skriva in rätt värden i deras startbudget nedan.

Kapitalbehov [kapitalanvändning]

Investeringar

Inventarier	1 100 000	valfritt värde
Maskiner	1 800 000	
Skylt	100 000	valfritt värde
Summa investeringar	= 3 000 000	Se förutsättningarna

Rörelsekapital

Likvida medel	250 000	1 100 000 kr – 850 000 kr
Varuinköp	850 000	
Summa rörelsekapital	= 1 100 000	4 100 000 kr – 3 000 000 kr
Summa kapitalbehov	= 4 100 000	Balansomslutning

Finansiering [kapitalanskaffning]

Eget kapital

Aktiekapital	300 000
Summa eget kapital	= 300 000

Främmande kapital

Banklån	2 700 000	3 800 000 kr – 1 100 000 kr
Leverantörsskulder	1 100 000	
Summa främmande kapital	= 3 800 000	4 100 000 kr – 300 000 kr
Summa finansiering	= 4 100 000	Balansomslutning

Uppgift 16

[upp]

Det lilla trävaruföretaget Skog & Timmer AB omsätter 20 000 000 kr och har en marginal på 40%. Branschen omsätter i snitt ett lager 8 gånger per år. De budgeterar rörelsekostnader för hyra, reklam, telefon och löner med 600 000 kr. Företagets erhåller 30 dagars kredit från sina leverantörer och de ger sina kunder 20 dagars kredit

A.

Beräkna varulagrets genomsnittliga kredittid.

svar

Varulagrets genomsnittliga kredittid
= 360 dagar ÷ omsättningshastighet.
= 360 ÷ 8.
= **45 dagar.**

B.

Beräkna företagets genomsnittliga kredittid.

svar

Varulager	+ 45	
Kunder	+ 25	
Leverantörer	- 30	
Summa	= 40 dagar.	

C.

Beräkna företagets genomsnittliga omsättning per dag.

svar

Årets omsättning till inköpspris per dag.
= [omsättning x marginal] ÷ 360 dagar.
= 20 000 000 x 0,40 ÷ 360 dagar.
= **22 222 kr/dag.**

D.

Beräkna företagets rörelsekapitalbehov.

svar

Kredittid	+ 888 880	40 dagar x 22 222 kr
Rörelsekostnader	+ 600 000	
Rörelsekapitalbehov	= 1 488 880	

Uppgift 17

[upp]

A.

Storzalla AB förhandlar med sin leverantör att öka deras kredittid från 30 dagar till 90 dagar netto. Företagets genomsnittliga leverantörsskuld är 300 000 kr per månad. Antal dagar per år är 360 och kalkylräntan är 10%. Hur mycket pengar kan företaget tjäna på detta?

svar

Förändring av betalningsvillkor

= 90 dagar – 30 dagar.

= 60 dagar netto.

Intjänat belopp

= kapital x antal kreditdagar x kalkylränta [KAP].

= [300 000 x 12] x 60 ÷ 360 x 0,10.

= **50 000 kr.**

B.

Svedala Räls & Maskin AB funderar över om de ska minska kundernas kredittid från 45 dagar till 30 dagar. De genomsnittliga kundfordringarna är 500 000 kr per månad. Antal dagar per år är 360 och kalkylräntan är 20%. Hur mycket pengar kan företaget tjäna på detta?

svar

Förändring av betalningsvillkor

= 45 dagar – 30 dagar.

= 15 dagar netto.

Intjänat belopp

= kapital x antal kreditdagar x kalkylränta [KAP].

= [500 000 x 12] x 15 ÷ 360 x 0,20.

= **50 000 kr.**

C.

Internetkonsulten AB funderar över om de ska minska kundernas kredittid från 60 dagar till 15 dagar. De genomsnittliga kundfordringarna är 100 000 kr per månad. Antal dagar per år är 360 och kalkylräntan är 10%. Hur mycket pengar kan företaget tjäna på detta?

svar

Förändring av betalningsvillkor

= 60 dagar – 15 dagar.

= 45 dagar netto.

Intjänat belopp

= kapital x antal kreditdagar x kalkylränta [KAP].

= [100 000 x 12] x 45 ÷ 360 x 0,10.

= **15 000 kr.**

Uppgift 18

[upp]

Uzixatza AB importerar och marknadsför diverse starka drycker från Yucatan-halvön i Mexico. Gonzalez budgeterar att företaget ska öka deras omsättning till 30 000 000 kr under 20x2 med bibehållen marginal på 30%. Uzixatza AB säljer enbart på kredit och ger sina kunder 15 dagars kredit.

A.

Vad är företagets kapitalbehov för deras kundkrediter?

svar

Omsättning till inköpspris
= omsättning x marginal.
= 30 000 000 kr x [1 - 0,30].
= 21 000 000 kr.

företagets varukostnad

Omsättning per dag
= 21 000 000 kr ÷ 360 dagar.
= 58 333 kr/dag [avrundat].

Kapitalbehov
= omsättning per dag x antal kreditdagar.
= 58 333 kr x 15 dagar.
= **874 995 kr.**

B.

Företagets kapitalbehov är inte linjärt utan de behöver ibland mer pengar än vad som finns i deras kassa och bank. För att lösa deras kapitalbehov har de en löpande checkkredit i sin bank.

Vad kostar företagets kapitalkostnad om räntan är 5%?

svar

Kapitalkostnad
= kapitalbehov x årsränta.
= 874 995 kr x 0,05.
= **43 750 kr.**

C.

Företagets kunder anser att kredittiden är för kort. Gonzalez funderar över att ge sina kunder en kredittid som är det dubbla. Vad kommer den förändrade kredittiden kosta företaget?

svar

Kapitalkostnad
= kapitalbehov x antal kreditdagar x årsränta [KAP].
= 58 333 kr x 30 x 0,05.
= **87 500 kr.**

Uppgift 19

[upp]

Lina ska starta upp en kombinerad butik- & caféverksamhet där hon ska sälja "allt" som har med kaffe att göra. Hon ska dessutom mala och servera sina egna kaffeblandningar till områdets Hipsters. Lina har själv 320 000 kr; pengar hon ärvt från sin mormor.

Lina budgeterar att verksamheten ska omsätta 3 000 000 kr och att dess rörelsekapital i genomsnitt beräknas till 18,6% av företagets omsättning. Hon ska även inreda butiken/caféet för 350 000 kr och köpa en större skylt för 50 000 kr. Lina har fått ett banklån på 380 000 kr.

A.

Beräkna företagets rörelsekapitalbehov.

svar

$$\begin{aligned} &= 3\,000\,000 \text{ kr} \times 18,6\% \\ &= 3\,000\,000 \text{ kr} \times 0,186 \\ &= \mathbf{558\,000 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

B.

Beräkna Linas behov av totalt kapital.

svar

$$\begin{aligned} &= \text{Anläggningskapital} + \text{rörelsekapital.} \\ &= [350\,000 \text{ kr} + 50\,000 \text{ kr} + 558\,000 \text{ kr.}] \\ &= \mathbf{998\,000 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

C.

Beräkna Linas behov av en checkkredit.

svar

$$\begin{aligned} &= \text{Totalt kapital} - \text{finansiering [banklån + egen insats].} \\ &= 998\,000 \text{ kr} - 380\,000 \text{ kr} - 320\,000 \text{ kr.} \\ &= \mathbf{298\,000 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

D.

Under den första månaden utnyttjar sin företaget checkkredit maximalt och amorterar inte på sitt banklån. Banklånet löper med 5% ränta och checkkrediten med 8,5% ränta. Beräkna företagets totala räntekostnaden i januari.

svar

$$\begin{aligned} &\text{Total räntekostnad} \\ &= \text{Ränta banklån} + \text{ränta checkkredit.} \\ &= 380\,000 \text{ kr} \times [0,05 \div 12] + 298\,000 \times [0,085 \div 12]. \\ &= 1\,583 \text{ kr} + 2\,111 \text{ kr.} \\ &= \mathbf{3\,694 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

Uppgift 20

[upp]

Vilka av nedan påståenden är **rätt** eller **fel**?

	R	F
1. Kassa, bank & varulager tillhör företagets anläggningsskapital.	☐	☒
2. Företagets kapitalkostnad påverkas av bankräntan.	☒	☐
3. Företagets finansiering = eget kapital + skulder.	☒	☐
4. Rörelsekapitalbehov påverkas positivt av leverantörskredittid.	☐	☒
5. När antal kreditdagar minskar minskar kapitalbehovet.	☒	☐
6. Totalt kapital = AT + OT.	☒	☐
7. PIA är ett slags lager.	☒	☐
8. Rörelsekapital används bl a till råmaterial, löner och reklam.	☒	☐
9. Ett minskat lager minskar företagets kapitalomsättning.	☐	☒
10. Checkkredit = att löpande låna pengar på företagets checkkonto.	☒	☐
11. Rörelsekapital = omsättningstillgångar + kortfristiga skulder.	☐	☒
12. Banklån & checkkredit är en typ av eget kapital..	☐	☒
13. Högre intäkter och lägre kostnader ger en ökad vinstmarginal.	☒	☐
14. Tidsmetoden används för att beräkna kapitalbehov i handelsföretag.	☐	☒
15. Balansräkningens eget kapital + skulder kallas för aktivsidan.	☐	☒
16. Minskad kapitalbindning ger effektivare hantering av tillgångar.	☒	☐